

Vesipelastus eli vepe

Vesipelastus eli vepe on hauska harrastus uimisesta pitävälle koirille ja niiden ohjaajille, jotka eivät itsekään pelkää kastumista. Mutta ennen kaikkea vepessä on tarkoituksena kehittää ja ylläpitää koirien uimataittoa, opettaa koira toimimaan vedessä ja pelastamaan veden varaan joutunut ihminen.

Historiaa

Jo 1500-luvulla käytettiin suurikokoisia koiria Newfoundlandin kylmissä ja karikkosisissa vesistöissä kalastajien apuna pelastamassa veden varaan pudonneita ihmisiä sekä sukeltamassa irti rantakiviin takertuneita verkkoja. 1900-luvun alussa Englannissa alettiin järjestää erityisiä Watertrial-kilpailuja, joita voidaan pitää alkusysäyksenä nykyajan kilpailutoiminnalle. Niissä arvosteltiin koiran luontaista halua ja viettiä toimia vedessä sekä pelastaa veden varaan joutunut ihminen. Silloisia vaatimuksia olivat mm. sukeltaminen ja esineen nouto veden pinnan alta, hyppy määrätystä korkeudesta (esim. sillalta tai laiturilta) veteen pelastamaan hukkuvaa sekä köyden tai esineen vienti veneeseen, jossa on vieras henkilö. Lajin on tuonut Suomeen Belgiasta silloinen Landseeryhdistyksen puheenjohtaja Eero Hällfors vuonna 1989, jolloin Suomessa järjestettiin myös ensimmäinen vesipelastuskoiranäytös. Varsinainen harrastaminen on aloitettu vuonna 1990. Viralliseksi koemuodoksi vesipelastus saatiin vuonna 1992, koeajalla. Tuolloin mm. nopein koira sai 25 pistettä, seuraavaksi nopein 24 pistettä jne. Ensimmäiset viralliset säännöt astuivat voimaan vuonna 1996. Koesääntöjä on muutettu sen jälkeen muutamaan otteeseen. Nykyiset säännöt ovat olleet voimassa 1.1.2017 lukien. Suomen ensimmäinen vesipelastusvalio saatiin vuonna 1998. Koira oli rodultaan saksanpaimenkoira.

Toiminta nykyisin

Vesipelastusta harrastetaan nykyään melkein kaikkialla Euroopassa sekä Yhdysvalloissa. Esimerkiksi Ranskassa ja Italiassa vesipelastuskoirien käyttö pelastustilanteissa on viety varsin pitkälle. Suomessa vesipelastus on puhtaasti harrastus- ja kilpailumuoto. Vesipelastukseen koulutettuja koiria ei vielä ole käytetty pelastustehtävissä. Vesipelastuksen suosio on ollut viime vuosina selvästi kasvussa.

Lajin vaatimukset

Lajia harrastavan koiran on pidettävä vedestä ja uitava mielellään. Luonteeltaan sen on oltava sosiaalinen, rohkea ja luottavainen sekä ihmisystävällinen. Lisäksi on eduksi, jos koiralla on luontaista taistelutahtoa ja se esimerkiksi kantaa sekä noutaa esineitä mielellään. Koolla ja rodulla ei niinkään ole merkitystä, mutta iso koko, fyysinen vahvuus ja hyvä kestävyys ja kunto ovat etuja esimerkiksi venettä vetäessä tai hukkuvaa pelastettaessa. Vesipelastuskoulutukseen soveltuvatkin useimmat keskikokoiset ja suuret koirarodut. Pieni ja kevyt koira ei todennäköisesti huonomassa säässä ja kovassa aallokossa pysty toimimaan vedessä.

Vesipelastuskokeiden tarkoitus

Kokeiden tarkoituksena on ylläpitää erityisesti landseerien ja newfoundlandinkoirien rodunomaisia taipumuksia ja uintitaitoa. Koe on suunniteltu näiden rotujen rodunomaiseksi testaustilaisuudeksi, mutta

muunkin rotuiset rekisteröidyt koirat ovat tervetulleita. Muun rotuisten on suoritettava soveltuvuuskoe (sove) hyväksytysti ennen alokasluokkaan pääsyä. Kokeella testataan koiran kykyä toimia vedessä ja mitataan sen fyysistä kuntoa. Kokeen tarkoituksena on myös kehittää vesipelastuksen harrastajia ja heidän yhteistoimintaansa, lisätä tietoa koiran koulutuksesta ja sen soveltuvuudesta pelastustoimintaan vedessä. Vesipelastuskokeissa koirat arvostellaan viidessä eri luokassa: soveltuvuuskokeessa, alokas-, avoin- ja voittajaluokassa sekä epävirallisessa junioriluokassa, joka on vain newfoundlandinkoirille ja landseereille. Esimerkiksi alokasluokassa ja soveltuvuuskokeessa suoritettavia liikkeitä on neljä: veneestä hyppy ja uinti, veneen nouto, esineen vienti veneeseen ja hukkuvan pelastus. Vesipelastuksessa järjestetään myös suomenmestaruuskisat ja koiran on mahdollista saavuttaa vesipelastusvalion arvo.

Pohjois-Karjalan kennelpiirin vepe-vastaava

Wilhelmiina Virolainen

050 5488223

wvirolainen@gmail.com